

Informacja o krajowej i międzynarodowej współpracy kryminologów

Dnia 15.X.2001 r. odbyła się w Warszawie w Pałacu Staszica jednodniowa konferencja (zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Kryminologiczne im. Prof. S. Batawii oraz Zakład Kryminologii Instytutu Nauk Prawnych PAN) pt. „Przestępczość w cyberprzestrzeni”.

Referaty wygłosili:

prof. dr hab. Andrzej Adamski: Międzynarodowa kontrola cyberprzestrzeni na tle projektu Konwencji Rady Europy,

insp. mgr Jan Hajdukiewicz: e – przestępczość – zagrożenie dla gospodarki,
mgr Maciej Klis: Zagadnienia związane ze ściganiem przestępstw komputerowych na tle ustawodawstwa polskiego.

* * *

W dniach 8-9.XI.2001 r. odbyła się w Warszawie Międzynarodowa konferencja „Działania probacyjne w krajach kandydujących do Unii Europejskiej”.

* * *

W dniu 17.XI.2001 r. Fundacja im. Stefana Batorego zorganizowała dyskusję na temat: „Czy doświadczenia innych krajów w ograniczaniu korupcji są przydatne w Polsce”.

Dyskusję prowadzili: Grażyna Kopińska – dyrektor Programu Przeciw Korupcji oraz Jacek Wojciechowicz – pracownik Polskiej Sekcji Banku Światowego w Warszawie. Okazją do zorganizowania tego spotkania była wizyta w Polsce prof. Susan Rose-Ackerman i wydanie (w języku polskim) jej książki pt. „Korupcja i rządy”.

* * *

W dniach 17-18.XII.2001 r. odbyło się w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie seminarium nt. „Postępowanie z nieletnimi w świetle nowych regulacji prawnych”.

* * *

18-20 May 2001 (Antwerp, Belgium), ISCPP-Europe Conference „Crime Costs – Prevention Pays”.

* * *

23-27 May 2001 (Riga, Latvia), Joint Nordic-Baltic Criminologica Resercher Seminar (43.Nordic & XVI Baltic).

* * *

20-23 June 2001 (Halifax, Nova Scotia, Canada), 28th Canadian Congress on Criminal Justice.

* * *

7-11 October 2001 (Prague, Czech Republic), 10th International Anti-Corruption Conference.

* * *

31th August – 1st September 2001 (Hamburg), Conference on Alternatives to Imprisonment for Drug-Dependent Offenders.

* * *

6-8 September 2001 (Lausanne, Switzerland), The European Society of Criminology 1st Conference: European Criminology.

Poniżej przedstawiamy trzy sprawozdania z tej konferencji, w kolejności: doc. dr hab. Anna Kossowska, prof. dr hab. Krzysztof Krajewski i dr Beata Gruszczyńska.

W dniach 6-8 września 2001 r. odbyła się, zorganizowana przez tymczasowego przewodniczącego Towarzystwa Martina Killiasa, pierwsza konferencja Europejskiego Towarzystwa Kryminologicznego.

Głównymi tematami konferencji były:

I. Theory Development on Causes of Crime

(David Smith, University of Edinburgh)

II. Communities and Crime

(Manuel Eisner, University of Cambridge)

III. Developmental Approaches in Criminology

(Willem Koops, University of Utrecht Marianne Junger, University of Utrecht)

IV. Victimization and Fear of Crime

(Helmut Kury, Max Planck Institut, John van Kesteren, UNICRI, Milan)

V. Crime Trends and Cross-cultural Comparison

(Beata Gruszczyńska, University of Warsaw)

VI. Corruption and Organized Crime

(David Nelken, University of Bologna)

VII. Violent Crime

(Uberto Gatti, University of Genoa)

VIII. Historical Criminology

(Hanns von Hofer, University of Stockholm)

IX. Preventive Interventions and Treatment of Criminal Behaviour

(Leonieke Boendermaker, Nat. Inst. of Care and Welfare, Utrecht)

X. The Politics of Punishment and Sentencing

(Henrik Tham, University of Stockholm)

XI. Crime control and Prevention

(Alenka Selih, University of Ljubljana)

XII. Crime, Alcohol and Drugs

(Kauko Arooma, HEUNI, Helsinki)

XIII. Criminal and Juvenile Justice

(Christina Rechea d'Alberola, University of Castilla-la Mancha)

XIV. Policing

(Renè Lèvy, CESDIP, Paris)

XV. Sentencing and Corrections

(Andrè Kuhn, University of Lausanne)

XVI. European Gangs

(Elmar Weitekamp, University of Tübingen)

XVII. Education and Training in Criminology

(Henk van de Bunt, Erasmus University Rotterdam)

XVIII. Gender, Delinquency and Crime**(Per-Olof Wikström, University of Cambridge)****XIX. Alcohol and Drugs****(Kauko Arooma, HEUNI, Helsinki)****XX. Violence and Prison**

W trakcie konferencji odbyło się także ogólne zebranie uczestników poświęcone omówieniu problemów organizacyjnych tej konferencji (zbyt dużo referatów, niedostateczna selekcja), wyłonieniu władz Towarzystwa, podjęciu decyzji o publikacji czasopisma Towarzystwa a także planom dalszych konferencji.

Władze Europejskiego Towarzystwa KryminologicznegoPresident

Josine Junger –Tas, Universities of Leiden & Lausanne, Program Chair 2001

Members

1. Paul Wiles, Director, Home Office Research and Statistics Directorate (President-Elect)
2. Martin Killias, Immediate Past-President (and Treasurer/Membership Officer)
3. Rosemary Barberet, University of Leicester (Program Chair)
4. Sèbastien Rochè, University of Grenoble (Secretary)
5. Cristina Rechea Alberola, University of Castilla-La Mancha (Organizer of the 2002 Meeting)
6. Michael Tonry, Director, Institute of Criminology, University of Cambridge (Newsletter Editor)

Komitet redakcyjny *European Journal of Criminology*Editor in Chief

David Smith, Professor PhD, University of Edinbourg (2001-2007)

Members

1. Marzio Barbagli, Professor, PhD, University of Bologna
2. Hanns von Hofer, Professor, PhD, University of Stockholm
3. Sonja Snacken, Professor, PhD, Free University, Brussels
4. (position to be filled in 2002)

W dniach od 6 do 8 września 2001 r. w Lozannie w Szwajcarii, w budynkach campusu tamtejszego uniwersytetu, odbyła się pierwsza konferencja Europejskiego Towarzystwa Kryminologicznego. Towarzystwo to powstało we wrześniu 2000 r. z inicjatywy grupy kryminologów z różnych krajów Europejskich¹. Inicjatywa ta była wynikiem dwóch podstawowych okoliczności. Przede wszystkim było rzeczą zaiste dziwaczną, iż kryminologia europejska nie posiadała dotychczas żadnych w gruncie rzeczy własnych form organizacyjnych. Istniały co prawda liczne krajowe stowarzyszenia kryminologiczne, ale podstawowym forum spotkań i kontaktów kryminologów europejskich były... doroczne konferencje Amerykańskiego Towarzystwa Kryminologicznego, w ramach którego istniała nawet specjalna sekcja europejska. Taki stan rzeczy był niewątpliwie dość frustrujący. Z jednej strony kryminologia amerykańska od lat - tak pod względem ilościowym, jak i jakościowym - dominuje w sposób jednoznaczny w kryminologii światowej, a także wywiera ogromny wpływ na kryminologię w innych krajach oraz na innych kontynentach. Z drugiej jednak strony kontynent Europejski, skądinąd ojczyzna naukowej kryminologii, zajmuje niewątpliwie drugie po Stanach Zjednoczonych i Kanadzie miejsce w światowym rankingu instytucji i badań kryminologicznych, a także nauczania tej dyscypliny. Dlatego też brak ogólnoeuropejskich form organizacyjnych w obszarze kryminologii odczuwany był niewątpliwie jako poważny mankament. Co więcej, dotychczasowe „integrowanie się” kryminologów europejskich w ramach kryminologii amerykańskiej oznaczało często, iż w integracji tej brali udział przede wszystkim kryminologowie z Wielkiej Brytanii (co zrozumiałe przede wszystkim ze względów językowych). Równocześnie dla wielu Europejczyków ta forma integracji była niedostępna ze względów natury finansowej, albowiem koszty uczestnictwa w konferencjach ASC są wysokie. Funkcji integracyjnej w odniesieniu do kryminologii europejskiej nie spełniało również Międzynarodowe Towarzystwo Kryminologiczne, którego kongresy odbywają się rzadko, bo co pięć lat i siłą rzeczy organizowane są z uwzględnieniem globalnej perspektywy. Powyższa tendencja do organizacyjnego „usamodzielnienia” się kryminologii europejskiej, nie może być zresztą interpretowana w kategoriach ewentualnego izolacjonizmu. Wręcz przeciwnie, stwarza ona być może lepsze perspektywy współpracy - tym razem na szczeblu instytucjonalnym - z kryminologią amerykańską, czy kryminologią na innych kontynentach. Świadectwem tego może być wsparcie, jakiego Europejskiemu Towarzystwu Kryminologicznemu udzieliło Amerykańskie Towarzystwo Kryminologiczne i

¹ Por. Biuletyn Polskiego Towarzystwa Kryminologicznego im. Profesora Stanisława Batawii, Nr 9, Warszawa 2000, s. 30 - 43.

liczny udział w kongresie w Lozannie kryminologów amerykańskich (wielu spośród których ma zresztą takie czy inne europejskie „korzenie”).

Drugim istotnym czynnikiem, jaki wpłynął na decyzję o powołaniu do życia Europejskiego Towarzystwa Kryminologicznego były pogłębiające się procesy integracji europejskiej, nie tylko w postaci zacieśniania integracji obecnych członków Unii Europejskiej, ale także związane z procesem poszerzania Unii na wschód. Procesy te rodzą niewątpliwie nowe wyzwania w sferze walki z przestępczością, będące wynikiem coraz to bardziej ponadnarodowego, transgranicznego charakteru współczesnej przestępczości. To zaś oznacza potrzebę większego umiędzynarodowienia badań kryminologicznych, intensywniejszej wymiany poglądów i wyników badań, a także doświadczeń praktycznych w sferze kontroli społecznej i społecznej reakcji na zjawisko przestępczości. W tym kontekście podkreślić zresztą należy, iż jednym z istotnych celów deklarowanych przez Towarzystwo jest podjęcie wysiłku na rzecz silniejszej integracji kryminologii i kryminologów z Europy Centralnej i Wschodniej z głównym nurtem kryminologii zachodnioeuropejskiej.

Nie ulega wątpliwości, iż inicjatywa utworzenia Europejskiego Towarzystwa Kryminologicznego spotkała się z bardzo żywą reakcją środowisk naukowych i praktyków w większości krajów europejskich, a dowodem na to sukces, jaki stanowiła omawiana konferencja. W konferencji udział wzięło ponad trzystu uczestników z wszystkich chyba krajów Europy. W jej trakcie odbyło się 5 sesji plenarnych, w trakcie których wygłoszono 13 referatów, oraz aż 55 sesji panelowych, w trakcie których wygłoszono aż 227 referatów². Świadczy to o rzeczywiście wielkim zainteresowaniu działalnością Towarzystwa oraz w uczestnictwie w ogólnoeuropejskiej wymianie kryminologicznej i wróży dobrze przyszłemu rozwojowi jego działalności oraz jego dorocznym konferencjom. Oczywiście, jak zresztą zawsze w przypadku tak wielkich kongresów, obfitość proponowanych sesji panelowych i referatów spowodowała konieczność dokonywania bardzo trudnych nieraz wyborów i rezygnowania z uczestnictwa w wielu interesujących sesjach, odbywających się równolegle do sesji

² Polska reprezentacja w trakcie konferencji była niestety niezbyt liczna, i nie odzwierciedlała nawet możliwości polskiej kryminologii. Na kongresie obecni byli dr Beata Gruszczyńska z

jeszcze bardziej interesujących. W trakcie konferencji w Lozannie program był niewątpliwie przeładowany i to w takim stopniu, że organizatorzy nie przewidzieli nawet przerw obiadowych czy na kawę (co zostało zresztą podniesione w ramach postulatów dotyczących organizacji przyszłych konferencji). Był to jednak wynik przyjęcia zasady akceptacji w ramach pierwszej konferencji wszystkich zgłoszonych referatów bez dokonywania jakiegokolwiek ich wstępnej selekcji. Ten stan rzeczy ma ulec zmianie w przyszłości i zgłaszane przez autorów abstrakty mają być poddawane procesowi akceptacji. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności w ramach niniejszego sprawozdania, poza sesjami plenarnymi omówione zostaną tylko te sesje panelowe, w których uczestniczyli piszący te słowa.

Jak już wspomniano na wstępie sesji plenarnych było w trakcie konferencji 5. Pierwsza z nich otwierająca konferencję poświęcona była bardzo tradycyjnemu w kryminologii zagadnieniu związków pomiędzy koncentracjami upośledzenia społecznego a przestępczością (*Concentrated Disadvantage and Crime*). W jego ramach Anthony Bottoms, dyrektor Instytutu Kryminologii Uniwersytetu w Cambridge przedstawił wyniki bardzo interesujących badań empirycznych przeprowadzonych w Sheffield, mieście należącym do najbardziej dotkniętych w Anglii przemianami strukturalnymi i dezindustrializacją, a przez to posiadającym wielką koncentrację mieszkańców społecznie upośledzonych. Badania te wykazały interesującą prawidłowość, a mianowicie to, że osoby znane jako przestępcy są znacznie częściej niż inni ludzie także ofiarami przestępstw. Tym razem chodziło jednak nie tyle o znane z wcześniejszych badań ustalenia dotyczące wiktyimizacji przestępstwami z użyciem przemocy, co o zwiększoną wiktyimizację przestępstwami przeciwko mieniu. Podobnej problematyki dotyczyły także referaty dwóch innych autorów, a mianowicie Manuela Eisnera z Zurichu (aktualnie pracującego również w Cambridge) oraz Per-Olofa Wikströma ze Sztokholmu (również pracującego w Cambridge). Pierwszy zajmował się kwestią upośledzenia społecznego w specyficznych warunkach Szwajcarskich, drugi porównaniem wpływu upośledzenia społecznego na przestępczość w Sztokholmie i Chicago. Wniosek, jaki płynie z powyższych referatów może zostać uznany za dość paradoksalny: upośledzenie ekonomiczne i społeczne tworzy pewne błędne koło. Nie tylko prowadzi ono bowiem do zwiększenia intensywności zachowań przestępczych. Zachowaniami tymi wiktyimizowani są bowiem bardzo często sami sprawcy, co ich upośledzenie pod wieloma względami jeszcze bardziej pogłębia.

Druga sesja plenarna poświęcona była zagadnieniom związanym z przestępczością członków grup mniejszościowych (przede wszystkim o charakterze etnicznym), a także zagadnieniom związków pomiędzy procesami migracyjnymi a przestępczością. W jej ramach David J. Smith wygłosił (niestety nieco

zbyt długi) referat na temat problemów dyskryminacji rasowej w działalności policji oraz wymiaru sprawiedliwości w Wielkiej Brytanii. Referat ten zawierał streszczenie i podsumowanie wyników dotychczasowych badań w tym zakresie i potwierdzał, że problem ten stanowi przedmiot bardzo ostrych sporów o silnym zabarwieniu politycznym, którym niekoniecznie towarzyszy jednak jednoznaczna wiedza kryminologiczna na ten temat. Z kolei Hans-Jörg Albrecht z Instytutu Maxa Plancka Zagranicznego i Międzynarodowego Prawa Karnego we Freiburgu wygłosił referat na temat przemian w postawach i podejściu do problemu przestępczości obcokrajowców w Niemczech. Ukazał on w interesujący sposób, jak polityka i praktyka niemiecka ewoluowała w tym zakresie od bardzo liberalnego podejścia w latach sześćdziesiątych, do coraz to bardziej restrykcyjnych rozwiązań w ostatnim dziesięcioleciu, którym coraz wyraźniej towarzyszą tendencje do ekskluzji społecznej „obcych”.

Trzecia sesja plenarna poświęcona była nowym rozwiązaniom legislacyjnym oraz nowym zjawiskom w obszarze przestępczości w Europie (*New Patterns of Legislation and Crime in Europe*). W jej trakcie wygłoszono cztery referaty. Peter Reuter z Uniwersytetu Maryland wygłosił bardzo ciekawy referat porównujący politykę wobec narkotyków w USA oraz w Europie. Wskazał on na swoisty paradoks amerykańskiej polityki narkotykowej i dyskusji na jej temat. Niezwykle intensywnej krytyce amerykańskiej wojny z narkotykami ze strony środowisk naukowych, które nieustannie powołują się w tym zakresie na doświadczenia europejskiej „miękkiej prohibicji” i europejskie poszukiwania drogi pośredniej pomiędzy bezwzględną kryminalizacją a całkowitą legalizacją narkotyków, towarzyszy bowiem od lat absolutna „odporność” polityków amerykańskich na tego typu argumenty. W ten sposób dyskusja ta sprowadza się w gruncie rzeczy do przysłowiowego dialogu głuchego ze ślepy, a amerykańska polityka narkotykowa brnie coraz to bardziej w ślepy zaułek represyjności. Z kolei Michael Levi z Uniwersytetu w Cardiff przedstawił - w charakterystyczny dla siebie dowcipny i ironizujący sposób - referat dotyczący problemów ustawodawstwa dotyczącego zwalczania prania brudnych pieniędzy oraz przejmowania zysków pochodzących z działalności przestępczej. Użyta przez niego metafora „wojen gwiazdnych”, walki toczonej przez szlachetnych rycerzy Jedi z podłym lordem Waderem uosabiającym międzynarodowego „pracza” brudnych pieniędzy (*international money launderer*), oddaje trafnie nie tylko skalę tego problemu nabierającego we współczesnym świecie niemalże apokaliptycznych wymiarów. Pokazuje ona także wielką przewagę - organizacyjną i technologiczną - jaką „siły zła” mają częstokroć nad „siłami dobra”. Konkluzje jego referatu nie były zresztą - niestety - aż tak optymistyczne w odniesieniu do ostatecznego efektu tych zmagania, jak wynikałoby to z filmu George'a Lukasa. W ramach tej samej sesji Alberto Cadoppi z Uniwer-

sytetu w Parmie wygłosił ponadto referat na temat problemów związanych z przemocą wobec kobiet i dziewcząt, a Mark Pieth z Uniwersytetu w Bazylei referat na temat międzynarodowych aspektów problemu korupcji.

Czwarta z kolei sesja plenarna poświęcona była dyskusji na temat badań o charakterze kohortowym w kryminologii, niezwykle ważnych z punktu widzenia tzw. paradygmatu karier kryminalnych. W jej ramach wygłoszono trzy referaty. Obszerne wystąpienie Rolfa Loebera z Uniwersytetu w Pittsburgu poświęcone było przedstawieniu wyników piętnastoletniego studium dotyczącego zachowań przestępczych w ramach dużych rozmiarów kohorty młodych mężczyzn w Pittsburgu. Uzupełnieniem tego wystąpienia były referaty Martina Killiasa i Henriette Haas z Uniwersytetu w Lozannie na temat przestępczości w kohorcie 20.000 rekrutów armii szwajcarskiej oraz Josine Junger-Tas z Uniwersytetu w Lozannie oraz jej współpracowników z Leiden i Rotterdamu na temat przestępczości wśród przedstawicieli mniejszości etnicznych w Holandii. Jednym z interesujących problemów o charakterze czysto technicznym, jaki powstaje przy badaniach tego typu w Europie - na co zwrócił uwagę M.Killias - są nie tylko bardzo wysokie ich koszty, ale także fakt, iż często są one w gruncie rzeczy niemożliwe, a to ze względu na bardzo rygorystyczne postanowienia większości ustawodawstw europejskich dotyczące ochrony danych osobowych.

Ostatnia wreszcie, piąta sesja plenarna, kończąca zresztą cały kongres poświęcona była dyskusji panelowej na temat przyszłości międzynarodowych badań wiktymizacyjnych. W dyskusji tej udział wzięli Kauko Arooma, Josine Junger-Tas, Martin Killias, Christina Rochea d'Alberola oraz Ineke Haen Marshall. Dyskusja ta poświęcona była nie tylko problemom metodologicznym tego typu badań i kwestiom zakresu danych, jakie można i należy przy ich pomocy uzyskiwać, ale także narastającym problemom związanym z ich organizowaniem i finansowaniem, które wręcz mogą stawiać pod znakiem zapytania ich przyszłość. Konkluzje panelu w tym zakresie były raczej umiarkowanie optymistyczne.

Jak wspomniano wcześniej oferta tematów i referatów sesji panelowych w trakcie kongresu była nieprzebrana i wręcz trudna do ogarnięcia. Dlatego ograniczyć się tu wypadnie do wspomnienia tych, w których dane było uczestniczyć piszącemu te słowa. W ramach sesji poświęconej polityce wobec narkotyków poza referatami Jakowa Gilińskiego z Oddziału Rosyjskiej Akademii Nauk w Petersburgu, poświęconemu lawinowemu narastaniu problemu narkomanii w Rosji, któremu to zjawisku towarzyszy systematyczne rozkręcanie spirali represji karnej wobec konsumentów połączone z mizérią działań i programów profilaktycznych i leczniczych, oraz referatem Krzysztofa Krajewskiego z Uniwersytetu Jagiellońskiego poświęconym meandrom polskiego ustawo-

dawstwa narkotykowego, wskazać należy bardzo interesujące wystąpienie Denisa Ribaud z Uniwersytetu w Lozannie. Przedstawił on wyniki międzynarodowych badań przeprowadzonych metodą *self-report* w kilku krajach europejskich, a dotyczących rozpowszechnienia używania narkotyków wśród młodzieży, a także struktury ich konsumpcji. Abstrahując od pewnych problemów metodologicznych owych badań (przede wszystkim nie zawsze udało się zachować dokładnie porównywalny charakter badanych prób), dostarczają one interesującego obrazu problemu narkomanii w Europie. Podstawowy wniosek, jaki z nich płynie to teza, że eksperymentowanie z narkotykami, przede wszystkim miękkiemi, stało się niestety w wielu krajach, wśród osób w pewnym wieku zjawiskiem w gruncie rzeczy „normalnym”.

Inna sesja panelowa poświęcona była zagadnieniom związanym z aktualnymi tendencjami dotyczącymi rozwoju populacji więziennej w wybranych krajach europejskich. W jego trakcie referaty wygłosili Frieder Dünkel z Uniwersytetu w Greifswaldzie i Sonja Snacken z Uniwersytetu w Brukseli, Marvene O'Rourke z Narodowego Instytutu Sprawiedliwości w Waszyngtonie, Stefan Suhling z Instytutu Kryminologicznego Dolnej Saksonii w Hannoverze oraz Roy Walmsley z Uniwersytetu Londyńskiego. Referaty te poświęcone były w swej przeważającej większości problemowi wzrostu rozmiarów populacji więziennej, jaki miał miejsce w wielu krajach w ostatnich latach i rozmaitym konsekwencjom tego zjawiska. Warto przy tym nadmienić, iż referat Roya Walmsley'a, który reprezentował zewnętrzny punkt widzenia na problemy więziennictwa w Europie Centralnej i Środkowej, wskazywał wyraźnie na przykład Polski, jako przykład jednoznacznie pozytywnej tendencji wyrażającej się w redukcji a następnie daleko posuniętej stabilizacji rozmiarów populacji więziennej, czemu towarzyszyła daleko posunięta (w porównaniu do okresu poprzedniego) poprawa warunków odbywania kary pozbawienia wolności. Niestety autor ten nie uwzględnił w swym referacie tendencji jakie wystąpiły w naszym kraju w ostatnich dwóch latach, które w znacznym stopniu niweczą wcześniejsze wysiłki w tym zakresie i stanowią jednoznaczny regres.

Kilka sesji panelowych konferencji poświęconych było różnym aspektom problematyki przestępczości nieletnich oraz sądownictwa dla nieletnich. W trakcie jednej z nich prezentowane były przede wszystkim referaty dotyczące różnych aspektów systemu społecznej reakcji na zachowania dewiacyjne i nieprzystosowanie społeczne nieletnich. Jest rzeczą interesującą, iż obraz europejskiego sądownictwa nieletnich, jaki wyłania się na tle tych referatów, niekoniecznie odpowiada medialnemu stereotypowi generalnej tendencji do ostrzania odpowiedzialności nieletnich, jaka miałaby w tym zakresie występować również w Europie, przyznawania w tym zakresie coraz to większej roli represji i wycofywania się z modelu resocjalizacyjno-wychowawczego. Wręcz

przeciwnie w wielu krajach można obserwować tendencję do intensyfikacji modelu oddziaływań wychowawczych na nieletnich sprawców przestępstw, przede wszystkim zaś do intensyfikacji oddziaływań polegających na wczesnej interwencji, wymagających zresztą odpowiedniego systemu diagnozowania problemów i zagrożeń dla nieletniego w jego bezpośrednim otoczeniu. Jest to więc typowy model „welferystyczny” oparty o przyznanie szerokich kompetencji do ingerencji ze strony państwa opiekuńczego. Szczególnie interesujący pod tym względem był referat Jean Hine z Uniwersytetu w Sheffield pokazujący, iż nawet w Wielkiej Brytanii tradycyjny model sądownictwa dla nieletnich i szerokiego odwoływania się do pracy socjalnej z młodzieżą zagrożoną nadal pozostaje w mocy w odniesieniu do olbrzymiej większości czynów nieletnich. W ramach tego panelu referat wygłosił także Krzysztof Krajewski z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Umieszczenie tego referatu było jednak niewątpliwie „wpadką organizacyjną” niezawinioną przez autora, jako że wystąpienie jego poświęcone było analizie relacji pomiędzy dynamiką przestępczości a dynamiką populacji więziennej w Polsce w minionym dziesięcioleciu. Nie miało ono więc nic wspólnego z przestępczością nieletnich.

Interesujący panel poświęcony był zagadnieniom relacji pomiędzy samokontrolą jednostki a zachowaniami przestępczymi, a więc teorii przestępczości Trávisa Hirschi’ego i Michaela Gotfredsona. Interesującą stroną tego panelu była nie tylko prezentacja wyników dwóch wartościowych projektów empirycznych zmierzających do weryfikacji tez Hirschi’ego i Gotfredsona (referaty Christiana Seipela z Uniwersytetu w Hildesheim oraz Christiany Porr i Stefanii Eifler z Uniwersytetu w Bielefeld). Badania mające na celu empiryczną weryfikację teorii kryminologicznych o charakterze etiologicznym to już dzisiaj dość rzadkie przypadki. Referaty te zostały jednak także opatrzone komentarzem jednego z autorów omawianej koncepcji teoretycznej, a mianowicie Michaela Gotfredsona.

Wspomnieć także należy o interesującym panelu poświęconym prezentacji prac prowadzonych przez jeden z komitetów Rady Europy nad stworzeniem europejskiego rocznika statystycznego wymiaru sprawiedliwości (*European Sourcebook of Criminal Justice*), zadania tyleż pożytecznego, co trudnego i skomplikowanego. Trudność tego zadania związana jest nie tylko z metodologicznymi problemami nieporównywalności systemów gromadzenia danych statystycznych na temat przestępczości i reakcji na nią w poszczególnych krajach, ale także z trudnościami w uzyskaniu szeregu danych. W każdym razie członkowie wspomnianego komitetu Rady Europy (Gordon Barclay z brytyjskiego Home Office, Hans von Hofer z Uniwersytetu w Sztokholmie, Beata Gruszczyńska z Uniwersytetu Warszawskiego, Jörg-Martin Jehle z Uniwersytetu w Getyndze oraz Paul Smith z holenderskiego Ministerstwa Sprawiedli-

wości) przedstawili różne aspekty prac komitetu oraz ich wyniki. Dla zainteresowanych podać należy informację, iż *European Sourcebook* jest już dostępny także w postaci elektronicznej w internecie pod adresem <http://www.melissendejong.nl/esb-final> (jest to adres tymczasowy; adres ostateczny będzie podany na powyższej stronie internetowej z momentem uruchomienia tego adresu).

Ostatnią wreszcie sesją panelową, o której należy wspomnieć była sesja poświęcona szeroko pojętym zagadnieniom punitowności społecznych postaw wobec przestępczości. W jego ramach przedstawione zostały referaty prezentujące wyniki rozmaitych badań empirycznych dotyczących tej problematyki, ukazujące zresztą w sposób dobitny wagę tej problematyki w ostatnich latach w ramach empirycznych badań kryminologicznych, oraz relatywną ubogość dokonań w tym zakresie (poza badaniami T. i A. Szymanowskich) w polskiej kryminologii i socjologii prawa. Na szczególną uwagę zasługiwały niewątpliwie referaty Kristel Beyens z Wolnego Uniwersytetu w Brukseli na temat postaw sędziów wobec stosowania kar typu *community sanctions*, oraz badania Dicka Hessinga z Uniwersytetu Erazma w Rotterdamie dotyczące problemu rozbieżności w postawach wobec karania pomiędzy sędziami a opinią publiczną w Holandii.

Konferencja zakończyła się ukonstytuowaniem nowych władz Europejskiego Towarzystwa Kryminologicznego. Jego dotychczasowy tymczasowy prezydent prof. Martin Killias z Lozanny zaproponował na to stanowisko prof. Josine Junger-Tas z Hagi (i Lozanny), która będzie pełnił tę godność przez najbliższy rok. Wybrano także pozostałych członków zarządu, a także podjęto decyzję w rozpoczęciu wydawania własnego czasopisma. Kwartalnik *The European Journal of Criminology*, którego redaktorem naczelnym został David J. Smith z Edynburga, będzie wydawany przez znane wydawnictwo Sage Publications poczynając od roku 2003, a członkowie Towarzystwa będą je otrzymywać w ramach rocznej składki członkowskiej wynoszącej aktualnie 50 €. Potwierdzono także, iż następny kongres Towarzystwa odbędzie się w dniach 5 - 7 września 2000 r. w Toledo w Hiszpanii, a jego organizatorem jest Christina Rechea d'Alberola z Wydziału Prawa Uniwersytetu Kastylii-La Manchy w Toledo. Następne kongresy planowane są m.in. w Helsinkach oraz Amsterdamie.

Pozostaje tylko życzyć sobie aby Towarzystwo i jego doroczne kongresy zdołały utrzymać dynamikę, jaką uzyskały w trakcie pierwszego kongresu w Lozannie. Póki co trzeba zachęcić do odwiedzenia strony internetowej Towarzystwa (<http://www.esc-eurocrim.org>), gdzie poza generalnymi o nim informacjami oraz jego statutem znajduje się także dokładny program konferencji w Lozannie, lista jej uczestników, a także streszczenia wielu wystąpień. Znaleźć

tam można także bliższe informacje na temat kongresu w Toledo, do uczestnictwa w którym należy polskie środowisko kryminologiczne jak najbardziej zachęcić.

*

Konferencja Europejskiego Towarzystwa Kryminologicznego zgromadziła około 300 uczestników. Wśród ponad 200 referatów przedstawionych na Konferencji sporo miejsca poświęcono metodologii oraz wynikom badań porównawczych w kryminologii. Porównaniom międzynarodowym poświęcone były m.in. dwie sesje panelowe pt. „Crime Trends and Cross-Cultural Comparison”, które miałam przyjemność prowadzić.

Prezentacje koncentrowały się wokół zagadnienia porównania trendów przestępczości w oparciu o różne źródła danych, tj. statystyki policyjne oraz rezultaty badań wiktymizacyjnych. Przedstawiono także realizowane i planowane międzynarodowe projekty badawcze, m.in.: International Crime Victims Survey (ICVS), International Violence Against Woman Survey (IVAWS), National Survey of Crime Trends and Operations of Criminal Justice Systems oraz European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics.

Podsumowując sesje panelowe dotyczące międzynarodowych porównań należy podkreślić, że pomiar przestępczości w poszczególnych krajach zależy przede wszystkim od systemu karnego, polityki karnej oraz sposobu rejestracji. O tym czy wzrasta czy spada przestępczość decyduje niekiedy nie jej rzeczywisty wzrost lub spadek, lecz ten, kto tworzy statystykę przestępczości oraz ten, kto dane statystyczne interpretuje. W porównaniach międzynarodowych, sprawa jest jeszcze bardziej skomplikowana. Kraje rozwinięte mają na ogół dobrze zdefiniowany system statystyczny, dobrze opracowany i weryfikowany system sprawozdawczy i w efekcie „dużą przestępczość”. W Holandii, np. współczynnik przestępczości – według statystyk policyjnych w 2000 r. – wyniósł 8027, w Gruzji – 203, w Polsce – 2906. Nie oznacza to jednak, że w Holandii jest 40 razy niebezpieczniej niż w Gruzji i ponad dwukrotnie gorzej niż w Polsce. W Holandii system statystyczny jest bardziej szczelny, rejestrowane są niemal wszystkie zgłoszenia, a więc „ciemna liczba” jest zdecydowanie mniejsza niż w Gruzji, czy w Polsce.

W wielu krajach obok danych policyjnych przedmiotem analizy są rezultaty badań nad ofiarami przestępstw. Dane wiktymizacyjne stanowią podstawę do weryfikacji oficjalnych wskaźników oraz trendów przestępczości. Badania holenderskie (Karin Wittebrood i Marianne Junger: Trends in violent crime in the Netherlands) pokazały, że w Holandii według danych policyjnych nastąpił

wzrost przestępstw z użyciem przemocy (violent crime), podczas gdy wyniki badań wiktyimizacyjnych świadczą o stabilizacji przestępczości agresywnej. Różnice w trendach wskazują w tym przypadku na „przeszacowanie” danych policyjnych, co jest wynikiem udoskonalenia techniki rejestracji przestępstw, a także przywiązywaniem coraz większej wagi do przestępczości z użyciem przemocy zarówno ze strony ofiar, które częściej zawiadamiają policję o przestępstwach jak i ze strony policji, która bardziej skrupulatnie przyjmuje i rejestruje takie przestępstwa. Podobne problemy poruszono w odniesieniu do danych pochodzących z Wielkiej Brytanii (Chris Kershaw: Plan for an Enlarged Annual British Crime Survey) oraz w ujęciu przekrojowym obejmującym 16 krajów uprzemysłowionych (Beata Gruszczyńska; Comparison between European Sourcebook and ICVS Survey).

Kwestia porównania danych o przestępczości rozważana była w kontekście międzynarodowych projektów badawczych opartych na oficjalnych danych statystycznych oraz prowadzonych i projektowanych badaniach wiktyimizacyjnych.

Badania prowadzone przez ONZ przedstawił Sami Newala w referacie pt. „UN Survey on Crime Trends and Operations of the Criminal Justice”.

National Survey of Crime Trends and Operations of Criminal Justice Systems jest badaniem statystycznym na temat przestępczości i działalności wymiaru sprawiedliwości, które obejmuje kraje należące do ONZ. Projekt jest prowadzony pod auspicjami ONZ (Centre for International Crime Prevention (CICP), Office for Drug Control and Crime Prevention, Department of Economic and Social Affairs). Badanie, powtarzane co parę lat, polega na utworzeniu międzynarodowej bazy danych o przestępczości i funkcjonowaniu wymiaru sprawiedliwości. Technika badania oparta jest na formularzach statystycznych rozsyłanych do osób odpowiedzialnych (w poszczególnych krajach) za statystykę policyjną, prokuratorską, sądową i penitencjarną. Opracowane informacje udostępnione są w internecie oraz w licznych analitycznych opracowaniach³. W pierwszym badaniu (w 1973 r.) udział wzięło 72 krajów, w piątym (w 1994 r.) – 91 krajów (12 krajów przesłało wypełnione formularze zbyt późno, co uniemożliwiło włączenie ich do centralnej bazy danych⁴). Obecnie opracowywana jest szósta edycja projektu obejmująca lata 1994-1997. Niestety, w tak szeroko zakrojonym badaniu, opartym na informacjach przekazywanych przez agendy rządowe, dane obarczone są wieloma błędami. Już na przy-

³K. Kangasputa, M. Joustesen, N. Ollus, (1998). Crime and Criminal Justice Systems in Europe and North America 1990-1994, European Institute for Crime Control, United Nations (HEUNI), Helsinki; Global report on Crime and Justice, ed. Newman, G. (1999), Oxford University Press.

⁴ Wśród krajów spóźnionych znalazła się Polska.

kładzie wskaźników zabójstw (na 100 tysięcy ludności) widoczne są różnice wynikające z odmiennych definicji oraz systemów statystycznych. Weryfikacja danych ONZ z innymi źródłami np. Światową Organizacją Zdrowia (WHO) pokazała, że kategoria zabójstwo jest niejednolita. Czasem obejmuje wszystkie czyny, których następstwem jest śmierć człowieka, niekiedy tylko zabójstwa dokonane lub łącznie zabójstwa dokonane i usiłowania.

Podobnym projektem statystycznym jest europejska baza danych o przestępczości European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics (European Sourcebook). Badaniu European Sourcebook poświęcona była odrębna sesja panelowa, w której wzięli udział: Gorgon Barclay, Hanns van Hofer, Beata Gruszczyńska, Jorg-Martin Jehle i Paul Smit oraz workshop pt. „European Sourcebook” z udziałem kilkunastu uczestników projektu.

Europejska baza danych obejmuje kraje będące członkami Rady Europy. Badanie, kierowane przez Martina Killiasa, prowadzone jest przy współpracy Home Office w Wielkiej Brytanii oraz Holenderskiego Instytutu Badania Przestępczości (WODC). Projekt jest realizowany przez zespół koordynatorów (odpowiedzialnych za metodologię i poprawność systemu statystycznego) oraz krajowych korespondentów, których zadaniem jest gromadzeniem danych⁵. Postawę systemu sprawozdawczego stanowią standardowe definicje kategorii prawnych i kryminologicznych. Z uwagi na różnice w systemach karnych i systemach statystycznych szczególną uwagę przywiązuje się do właściwego odnotowania wszelkich rozbieżności i zmian w przepisach prawnych. Pierwsza edycja European Sourcebook objęła 34 kraje i lata 1990-1995⁶. W kolejnej edycji, która dotyczy lat 1996-2000 uczestniczy ponad 40 krajów.

Nowym projektem wiktymizacyjnym jest International Violent Against Woman Survey (IVAWS). Przedstawiony został przez Natalię Olus „Violence against Woman, International Comparison”. Badanie dotyczące przemocy wobec kobiet realizowane jest pod auspicjami ONZ w kilkunastu krajach⁷. Podstawowe cele IVAWS to: diagnoza rozmiarów i charakterystyka przemocy jakiej doznają kobiety, ocena prawnego systemu ochrony kobiet – ofiar przemo-

⁵ Kierownikiem projektu jest Martin Killias (University of Lausanne), sekretariat projektu prowadzi Cynthia Tavares (Home Office), bazą danych kieruje Marcelo Aebi (University of Lausanne), w zespole metodologicznym pracują Marcelo Aebi, Kauko Aromaa, Bruno Aubusson de Cavarlay, Gordon Barclay, Beata Gruszczyńska, Hanns von Hofer, Vasilika Hysi, Jörg-Martin Jehle, Martin Killias, Paul Smit. Każdy z członków współpracuje z siecią pięciu krajowych korespondentów.

⁶ European Sourcebook of Crime and Criminal Justice Statistics, (1999). Strasbourg, PC-S-ST (99) DEF.

⁷ Badanie prowadzone będzie m.in. w: Finlandii, Holandii, Danii, Szwajcarii, Polsce, Estonii, Argentynie, Urugwaju, Kostaryce, Kanadzie, Wielkiej Brytanii, na: Ukrainie, Filipinach.

cy, a także ocena systemu pomocy psychologicznej i socjalnej ze strony instytucji państwowe oraz agend poza rządowych. Przedmiotem badań jest także ocena pracy policji w zakresie przyjmowania zawiadomień dotyczących przemocy i podejmowanych interwencji. Metodologia IVAWS opiera się na sondażach wiktyimizacyjnych realizowanych w latach 90-tych m.in. w Kanadzie, USA, Wielkiej Brytanii. Narzędziem badawczym jest wystandaryzowany kwestionariusz ankiety w wersji zaadoptowanej do warunków danego kraju. Sondaż zostanie przeprowadzony na losowej próbie 2000 kobiet w każdym z krajów. Ze względu na szczególny temat badania dużą wagę przywiązuje się do odpowiedniego przygotowania ankieterek. Przeszkolenie ankieterek obejmuje zagadnienia teoretyczne dotyczące przemocy wobec kobiet, zagadnienia praktyczne (m.in. nawiązywanie kontaktu z respondentką, udzielanie wsparcia i kierowanie do konkretnych placówek pomagających ofiarom przemocy) oraz zagadnienia etyczne. Obecnie badanie jest w trakcie przygotowań do pilotażu.

**Perspektywy Europejskiego Towarzystwa Kryminologicznego.
II Konferencja European Society of Criminology (ESC),
Toledo, 5-7 września 2002.**

European Society of Criminology zostało utworzone z inicjatywy kilkudziesięciu kryminologów z krajów europejskich w 2000 r.⁸. W Lozanie we wrześniu 2001 r. odbyła się pierwsza Konferencja ESC, w której uczestniczyło kilkaset osób w tym ponad 30 osób z krajów Europy Centralnej i Wschodniej.

Najbliższa, II Konferencja ESC zatytułowana *European Criminology: Sharing Borders, Sharing a Discipline* odbędzie się w 2002 r. w Toledo, pięknym historycznym mieście Hiszpanii. Gospodarzem Konferencji jest Uniwersytet Castilla-La Mancha. Program obejmuje ponad 20 tematów panelowych.

Następne Konferencje ESC odbędą się: w 2003 r. w Helsinkach, w 2004 r. w Amsterdamie, a w 2005 r. w Krakowie. Zgłoszenie Krakowa spotkało się z dużym zainteresowaniem Zarządu ESC i, jak sądzę, będzie ważnym wydarzeniem naukowym dla polskiej kryminologii.

Poniżej przedstawiam program Konferencji w Toledo i informacje dotyczące trybu zgłaszania referatów.

⁸ Spotkanie założycielskie odbyło się w kwietniu 2000 r. w Hadze. Do pierwszego Zarządu Europejskiego Towarzystwa (Provisional Board) zostali wybrani: Kauko Aromaa, Henk van de Bunt, Beata Gruszczynska, Josine Junger-Tas, Martin Killias, Michael Levi, Cristina Rechea Alberola, Ernesto Savona i P-O Wikstrom. Przewodniczącym ESC został Martin Killias. Towarzystwo zarejestrowano we wrześniu 2000 r. Obecnie ESC liczy 315 członków.

European Society of Criminology

Conference 2002
Toledo, Spain, September 5-7, 2002

Theme: *European Criminology: Sharing Borders, Sharing a Discipline*

Programme Themes for Panel Sessions Include:

A. Current Trends in Theory and Research

THEME	CHAIR
Crime Trends and Cross-National Comparisons	<p>Marcelo F. Aebi Instituto Andaluz Interuniversitario de Crimiología Universidad de Sevilla, Facultad de Informática y Estadística Avda. Reina Mercedes s/n 41012 Sevilla, SPAIN Tel.: 34 954 55 13 96 Fax: 34 954 55 13 97 E-mail aebi@cica.es</p>
Theory Development on Causes of Crime	<p>Maria Angeles Luengo Facultad de Psicología Departamento de Psicología Clínica y Psicobiología Universidad de Santiago de Compostela Campus Universitario Sur 15782 Santiago de Compostela, SPAIN Tel.: 34 981 653100 Ext. 13734 Fax: 34 981521581 Email: pcluengo@usc.es</p>
Developmental Approaches in Criminology	<p>Michel Born Ecole de Criminologie, Faculté de Psychologie Université de Liège, B33 Sart Tilman B4000 Liège BELGIUM tel 32 43662271 fax 32 43662988 Email: mborn@ulg.ac.be</p>
Communities and Crime	<p>Uberto Gatti Section of Criminology and Forensic Psychiatry University of Genoa, Via De Toni 12 16132 Genoa, ITALY Tel.: 39 010 3537892 Fax: 39 010 3537578</p>

- Political Transitions and Crime
Warsaw University (IPSiR, Department of Criminology)
ul. Podchorążych 20
00-721 Warsaw, Poland
Tel.: (48-22) 55 30 712
Fax: (48-22) 55 30 753
Email: ugatti@unige.it
Email: bgrusz@supermedia.pl
- Historical Criminology
Thomas Gilly
61 rue du Faubourg St. Martin
75010 Paris FRANCE
Tel.: 33 1 42067136
Fax: 33 1 44072304
Email: th_gilly@yahoo.fr
- Research Methods in Criminology
Andromachi Tseloni
Department of Sociology, Aegean University
Limnou I & Archipelagous
Mytilene 81 100, GREECE
Tel.: 30 251 36517
Fax: 30 251 36599
E-mail: a.tseloni@soc.aegean.gr
- Corruption and Organized Crime
Sabrina Adamoli
TRANSCRIME, University of Trento
Via Inama 5
38100 Trento ITALY
Tel.: 39 0461-882304
Fax: 39 0461-882303
Email: sadamoli@gelso.unitn.it
- Violent Crime
Juan Medina
Department of Social Policy and Social Work
University of Manchester
Williamson Building, Oxford Road
M19 9PL Manchester, UK
Tel.: 44 161 275 4726
Fax: 44 161 275 4724
Email: msrtsjm2@man.ac.uk
- Treatment Methods of Criminal Behaviour
Santiago Redondo Illescas
Departamento de Personalidad, Evaluación y Tratamiento Psicológicos
Facultad de Psicología, Universidad de Barcelona
Passeig de la Vall d'Hebron, 171
08035 Barcelona, SPAIN
Tel.: 34 93 312 51 09
Fax: 34 93 402 13 62

The Politics of Punishment and Sentencing	E-mail: sredondo@psi.ub.es Elena Larrauri Facultad de Derecho, Universidad Autonoma de Barcelona 08193 Bellaterra, Barcelona, SPAIN Tel. 34 93 581 22 36 or 34 93 581 22 47 Fax: 34 93 581 2988 Email: elena.larrauri@uab.es
Economics of Crime	Amor Díez-Ticio Dpto. De Estructura e Historia Económica y Economía Pública Facultad de Derecho, Univ. de Zaragoza, Calle Pedro Cerbuna, 12 50009 Zaragoza, SPAIN Tel.: 34 976 761446 Fax: 34 976 761499 Email: adiez@posta.unizar.es
Gender and Crime	Loraine Gelsthorpe Institute of Criminology, University of Cambridge 7 West Road Cambridge, CB3 9DT UK Tel.: 44 1223 335377 or 44 1223 335360 Fax: 44 1223 335356 Email: lrg10@hermes.cam.ac.uk
Race, Ethnicity and Crime	Ruth Chigwada Bailey 98 Aldridge Avenue Stanmore Middlesex HA7 1DD, UK Tel.: 44 20 820 49587 Fax: 44 20 8204 9587 Email: ruthchigwada@aol.com

B. Research on Policy Issues

THEME	CHAIR
Crime and Public Policy	Michael Tonry Institute of Criminology 7 West Road, Cambridge CB3 9DT UK Tel: 44 1223 335369 Fax: 44 1223 335356 Email: slh30@cam.ac.uk
Crime Control and Prevention	Christina Zarafonitou Department of Sociology, Panteion University. 136 Syngrou Avenue, 176 71 Athens, GREECE

- Tel.: 30 1 920 17 95
Fax: 30 1 92 23 678
E-mail: chrizara@panteion.gr
- Drugs, Alcohol and Crime
Christine Wilkinson
Scarman Centre, University of Leicester
154 Upper New Walk
LE1 7QA Leicester UK
Tel.: 44 116 252 5707
Fax: 44 116 252 5788
Email: cw55@le.ac.uk
- Victimization and Fear of Crime
Per Stangeland
Universidad de Málaga
Ed. de Investigación, Campus de Teatinos
29071 Málaga, SPAIN
Tel.: 34 952 13 23 33
Fax: 34 952 13 22 42
E-Mail: stangeland@uma.es
- Criminal and Juvenile Justice
Vicente Garrido
Instituto de Creatividad e Innovaciones Educativas
Universidad de Valencia, Avda. Blasco Ibañez, 32
46010 Valencia, SPAIN
Tel.: 34 96 3864440
Fax: 34 96 3864035
Email vicente.garrido@uv.es
- Policing and Social Justice
Svetlana Stephenson
DFID Consultancy on Access to Justice and Human Rights in Russia
37 Lower Dagnall Street
St Albans Herts AL3 4PX UK
Tel./Fax: 44 1727 811 256
E-mail: thestephensons@compuserve.com
- Sentencing, Corrections and Alternatives to Incarceration
Roy Walmsley
Consultant to HEUNI and Associate of the International Centre for Prison Studies
7 Stables End, Orpington, Kent
BR6 8PD UK
Tel./Fax: 44 1689 811 133
E-mail: rowalmsley@hotmail.com
- Education and Training
Rui Abrunhosa Gonçalves
Instituto de Educação e Psicologia
Universidade do Minho
4700 Braga, PORTUGAL

Tel.: 351 253 604267
Fax: 351 253 678987
Email: rabrunhosa@iep.uminho.pt

Procedures:

1. Abstracts

Please send a 100 word abstract to the appropriate theme chair listed below, either by post, fax or email by May 2, 2002. Your abstract should be accompanied by your personal details: name, affiliation, full address, telephone, fax and email. You will receive confirmation of the receipt of your abstract from the theme chair. If you are in doubt as to whom to send your abstract to, please send it to the programme chair, Rosemary Barberet (details listed above).

2. Conference registration

All presenters will receive confirmation and a conference registration mailing before June 1st, 2002 and must register for the conference by July 1st, 2002.

3. ESC Membership

ESC conference participants may wish to consider joining the ESC since a 30% registration discount will be given to ESC members. Membership enquiries may be directed to:

Martin Killias
School of Forensic Science and Criminology
University of Lausanne
CH-1015 Lausanne, SWITZERLAND
Fax: 41 21 692 4605,
Email: Martin.Killias@ipsc.unil.ch

ESC President

Josine Junger-Tas
University of Leiden
Meijersinstitute
Parsifalstraat 9
2555 WG Den Haag
UKThe Netherlands
5767Fax: 31 70 325 9362
Email:
J.Tas@wodc.minjust.nl

Conference Organiser:

Cristina Rechea Alberola
Unidad de Criminología
Facultad de Derecho
Universidad de Castilla-La Mancha
02071 Albacete, SPAIN
Tel. 34 967 59 92 00 Ext. 2139
Fax: 34 967 59 92 16
Email:
rechea@ciju-ab.uclm.es

Programme Chair:

Rosemary Barberet
Scarman Centre
University of Leicester
154 Upper New Walk
LE1 7QA Leicester,
Tel. 44 116 252
Fax: 44 116 252 5788
Email:
rb78@le.ac.uk

* * *

16-19 September 2001 (Leuven, Belgium), fifth International Conference: Positioning Restorative Justice, organised by International Network for Research on Restorative Justice for Juveniles

* * *

6-9 October 2001 (Washington, DC), National Conference on Preventing Crime – Power of Prevention.

* * *

6-11 October 2001 (Washington, DC), CURE's International Conference, Major Human Rights Documents and Prison Reform.

* * *

17-27 October 2001 (Huntsville, Texas, USA) XXIII International Course of Higher Specialization for Police Services, Policing in Multicultural Societies.

* * *

2-3 November 2001 (Salzburg, Austria) Potential and Limitations of the New Conflict Resolution Methods, Family Mediation and Child Guidance on our Way Towards a New Culture of Conflict.

* * *

8-9 November 2001 (Mollet del Valles, Spain), International Conference on Safety and Crime Prevention by Urban Design

* * *

3-7 December 2001 (Durban, South Africa) 2nd World Conference: Modern Criminal investigation, organized crime and human rights.

5-7 Mai 2002 (Liège, (Belgique) 8ème colloque de l'association internationale des criminologues de langue Française: Délinquance et milieux de vie.

Contact: Mme Christine Delhaye, Université de Liège – Ecole de Criminologie, Sart-Tilman B33 à 4000 Liège (Belgique), tel. + 32 4-366-22-73, fax: +32 4-366-29-88

* * *

17-20 July 2002 (Keele University, UK) conference: Crossing Borders.
Contact: BSC2002@keele.ac.uk or <http://www.keele.ac.uk/depts/cr/bsc>.

Conference Themes

Themed sessions with invited speakers, workshop (paper/poster) sessions, round-table discussions and book panels will be arranged around the following themes. Suggestions for sessions, panels and papers are welcome and should be directed to the member of the Programme Committee co-ordinating the theme as indicated below, or can be made directly through Susanne Karstedt, Keele University, (s.karstedt@crim.keele.ac.uk). For further information on conference links, see [NEWS](#).

Crossing Borders of Disciplines and Theories

Contact: Ronnie Lippens (cra13@keele.ac.uk) or David Gadd (cra24@keele.ac.uk).

Crossing Borders of Theory and Practice

Contact: Tim Hope (cra09@keele.ac.uk) or Bill Dixon (cra18@keele.ac.uk)

Cross-National and Cross-Cultural Experiences in Criminology

Contact: Evi Girling (cra12@keele.ac.uk) or Bill Dixon (cra18@keele.ac.uk)

War, Crime and Human Rights

Contact: Ruth Jamieson (cra02@keele.ac.uk) or Vesna Nikolic (vnikolic@eunet.yu)

The Local and the Global: Communities and Crime

Contact: Richard Wild (cra11@keele.ac.uk)

Transnational Crime and Organized Crime

Contact: Ruth Jamieson (cra02@keele.ac.uk) or Susanne Karstedt (s.karstedt@crim.keele.ac.uk)

Migration, Immigration and Crime

Mike Rowe (mr5@le.ac.uk) or Susanne Karstedt (s.karstedt@crim.keele.ac.uk)

Contemporary Transformations of Policing and Security

Contact: Ian Loader (cra05@keele.ac.uk)

The History/Histories of Crime

Contact: Barry Godfrey (cra00@keele.ac.uk) or John Locker (crd12@keele.ac.uk)

Prisons and Corrections

Contact: Elaine Crawley (<mailto:cra14@keele.ac.uk>) or Anne Worrall (<mailto:cra10@keele.ac.uk>)

Gender and Crime

Contact: Anne Worrall (cra10@keele.ac.uk)

Courts and Penal Law

Contact: Martin Wasik (<mailto:laa16@keele.ac.uk>)

Criminal Careers and Desistance

Contact: Stephen Farrall (cra23@keele.ac.uk) or Shadd Maruna (sm457@cam.ac.uk)

Take the Money and Run Criminology goes to the Movies

Contact: Richard Wild (cra11@keele.ac.uk)

Crossing Borders in Learning and Teaching

Contact: Siân Payne (bsc2002@keele.ac.uk)

Postgraduate Sessions

Contact: Siân Payne (bsc2002@keele.ac.uk) or Anthea Hucklesby (<mailto:a.hucklesby@hull.ac.uk>).